

Beeldanalyse

Bij het maken van een beeldanalyse beschrijf je zo objectief mogelijk wat er te zien is. Je moet dus heel goed naar het kunstwerk kijken. Aan de hand van jouw beschrijving zou iemand die het kunstwerk nog nooit gezien heeft, zich moeten kunnen voorstellen hoe het kunstwerk eruit ziet.

Een beeldanalyse bestaat uit verschillende onderdelen. Niet alle onderdelen zijn op ieder kunstwerk van toepassing. Gebruik het onderstaande schema als leidraad voor jouw beeldanalyse.

Een beeldanalyse bestaat uit de volgende onderdelen.

1. Zakelijke gegevens

Vermeldt de titel, de naam van de kunstenaar, het jaartal, het formaat en waar het kunstwerk van gemaakt is (bijvoorbeeld olieverf op doek, marmer, computerbeeld).

Voorstelling

Beschrijf van links naar rechts wat er te zien is (bijv. een man met een hoed of een cirkel en een driehoek). Vertel of het om een figuratieve, een half-abstracte of een abstracte voorstelling gaat.

Beeldaspecten

Ruimte

Is het kunstwerk ruimtelijk (3D), halfruimtelijk (reliëf) of plat (2D)?

- Beschrijf bij een vlak beeld of er ruimte gesuggereerd wordt en zo ja, welke van de onderstaande middelen daarvoor gebruikt zijn:
 - lijnperspectief (kikvors-, normaal of vogelvluchtperspectief)
 - verkleining
 - hoger/lager plaatsing
 - overlapping
 - afsnijding
 - repousoir
 - atmosferisch perspectief
 - kleurperspectief
 - plasticiteit
- Beschrijf bij een ruimtelijk beeld op welke manier het beeld ruimte inneemt. Denk hierbij aan de volgende zaken:
 - Zit er een gat in de vorm, waardoor je de ruimte erachter ziet?
 - Is er sprake van bewegende onderdelen, waardoor de ingenomen ruimte steeds veranderd?
 - Wordt er gespeeld met vorm en restvorm?
 - Is het beeld afhankelijk van de ruimte eromheen? (Bijv. speciaal voor een bepaalde plaats ontworpen, hangend aan het plafond, in de natuur)

Licht

- Beschrijf bij een vlak beeld op welke manier er licht gesuggereerd is.
 - Is de afbeelding licht/ donker, waardoor komt dit?
 - Komt er een lichtbron voor op de afbeelding, zo ja, welke? (natuurlijk licht; bijv. zon, maan, daglicht of kunstlicht; bijv. lamp)
 - Is het licht diffuus (bijv. mist), egaal (geen duidelijke richting) of gericht belicht (benoem vanaf welke kant het belicht is in 3 richtingen, bijv. links-boven-voor, rechts-midden-achter)
 - Is er sprake van schaduw? Is dit eigen schaduw of slagschaduw?
 - Is er een groot of klein licht-donker contrast?
 - Op welke manier heeft de belichting invloed op de sfeer? (bijv. dramatisch, mysterieus, dromerig, gericht op aandachtspunt, koel, zakelijk)
- Beschrijf bij een ruimtelijk beeld of de lichtinval op het beeld van invloed is op de betekenis. Is er een vorm van licht gebruikt om het kunstwerk mee te maken? (Bijv. neon, lampje, reflectoren.)

Kleur

- Beschrijf bij een vlak beeld welke kleuren er gebruikt zijn. Benoem welke van de onderstaande begrippen een rol spelen in het kunstwerk en waarom.
 - Kleurtint
 - Kleurtoon
 - Complementair kleurcontrast
 - Warm-koel contrast
 - Primaire kleuren
 - Secundaire kleuren
 - Tertiaire kleuren
 - Pastelkleuren
 - Monochroom

Hoe komt het kleurgebruik op je over (bijv. opdringerig, rustig, vrolijk, zoetig, zacht, saai)?

- Beschrijf bij een ruimtelijk beeld wat de kleur van het gebruikte materiaal is. Is deze kleur eigen aan het materiaal of is het oppervlak bewerkt (beschilderd, beplakt, overgoten, enz.)? Indien er meerdere kleuren gebruikt zijn benoem dan welke van de bovenstaande begrippen een rol spelen in het kunstwerk en waarom.

Vorm

- Beschrijf de volgende zaken:
 - Is de vorm lineair (tekening, ets, enz.), vlakmatig (schilderij e.d.), ruimtelijk (beeldhouwwerk e.d.) of een combinatie daarvan?
 - Welke van de volgende vormen zijn er gebruikt: vlakke vormen, plastische vormen, organische vormen en/of geometrische vormen? Benoem de herkenbare vormen (bijv bol, vierkant).
 - Is er sprake van vormcontrasten? (Bijv. open - gesloten, recht - gebogen, zacht - hard, enkelvoudig - samengesteld, statisch - dynamisch, symmetrisch - a-symmetrisch)

Compositie

- Van welke compositie is er sprake?
 - Horizontaal/ verticaal
 - Driehoeks
 - Centraal
 - Diagonaal
 - Herhaling/ ritme
 - Over-all
 - Amorf (geen duidelijke compositie)
- Is er sprake van symmetrie?
- Hoe komt de compositie op je over (bijv. statisch, overzichtelijk, dynamisch, chaotisch)?

Textuur

- Beschrijf bij een vlak beeld of het beeld volledig vlak is (bijv. foto) of dat er een vorm van textuur is (bijv. doordat de verf met dikke klodders is aangebracht, er in gekrast is, er iets opgeplakt is).
- Beschrijf bij een ruimtelijk beeld hoe het oppervlak behandeld is (glad, ruw, hobbelig, harig, gepolijst, enz.)

Geluid

Indien van toepassing: speelt geluid een rol in het kunstwerk? Zijn er onderdelen die geluid veroorzaken of brengt het beeld op een andere manier geluid/ klanken voort?

Functie/ betekenis

Waarom en waarvoor is het kunstwerk gemaakt, denk je? Heeft het kunstwerk een:

- Gebruiksfunctie (je kunt er iets mee doen, bijv. theepot, vaas, bankstel)
- Verhalende functie (het kunstwerk vertelt een verhaal, bijv. uit de Bijbel)
- Versierende functie (het kunstwerk is alleen bedoeld om 'mooi' te zijn en om naar te kijken) of
- Beeldende functie (de kunstenaar wil er iets mee vertellen of onderzoeken).

Wat is de betekenis van het kunstwerk? De titel en achtergrondinformatie kunnen je helpen om de betekenis te achterhalen. Bedenk wat de maker ons duidelijk probeert te maken. Als je dit niet kunt vinden, probeer het dan zelf te verzinnen door goed naar het kunstwerk te kijken.